

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.208/2012/15.szám

A Kúria a dr. Igyártó Gyöngyi ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Vincze Gyula ügyvéd által képviselt I.r., II.r., a dr. Nagy Zsolt ügyvéd által képviselt III.r., a dr. Vincze Gyula ügyvéd által képviselt IV.r., V.r., VI.r., VII.r. és az VIII.r. alperesek ellen üzletrész átruházási szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt a Pest Megyei Bíróságon 14.P.23.430/2007. számon indított és a Fővárosi Ítéltábla 2012. február 16-án kelt 14.Gf.40.401/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében, amely perbe B.-né dr. **K.M.** jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (II.rendű felperes címe) a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott, a jogerős ítélet ellen az I.r. alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet azzal tartja fenn hatályában, hogy a 2003. november 21. napján az I Kft. „f.a.” III.r. alperes 2.700.000 Ft névértékű üzletrészára, 2003. november 24. napján az I Kft. V.r. alperes 2.700.000 Ft névértékű üzletrészára, a W Kft. VI.r. alperes 600.000 Ft névértékű üzletrészára, a G P Kft. VII.r. alperes 600.000 Ft névértékű üzletrészára és a 2003. november 21. napján az A Kft. VIII.r. alperes 600.000 Ft névértékű üzletrészára megkötött szerződés nem az I. és a III. r. alperesek, hanem a felperes és az I. r. alperes között jött létre. Az I.r. alperes és a II.r. alperes között a VI.r. alperes üzletrészára 2006. május 3-án jött létre az üzletrész átruházási szerződés.

A Kúria kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 180.000 (egyszáznyolcvanezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá, hogy külön felhívásra fizessen meg 1.120.000 (egymillió-egyszázhuszezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Államnak.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az I.r. alperes gyermeke, a II. és a IV.r. alperesek édesapja, aki a III., V., VI., VII., VIII. r. alperesi korlátolt felelősségű társaságokban üzletrész tulajdonos volt. A felperesi beavatkozó a 2003. október 30-án kelt, 2003. december 8-án jogerőre emelkedett határozatával 21.300.660 Ft személyi jövedelemadó hiányt állapított meg, s emiatt 18.710.493 Ft késedelmi pótlékot, 10.650.330 Ft adóbírságot - összesen 50.661.483 Ft - tartozást állapított meg.

A felperes 2003. november 21-én a III.r. alperesi társaságban lévő 2.700.000 Ft névértékű üzletrészt, a VIII.r. alperesi társaságban lévő 600.000 Ft névértékű üzletrészt, 2003. november 24-én az V.r. alperesi társaságban lévő 2.700.000 Ft névértékű üzletrészt, a VI.r. alperes társaságban lévő 600.000 Ft névértékű üzletrészt, valamint a VII.r. alperes társaságban lévő 600.000 Ft névértékű üzletrészt átruházta az I.r. alperesre.

Az I.r. alperes 2006. február 28-án a tulajdonában álló III.r. alperesi üzletrészből 1.300.000 Ft névértékű üzletrész hányadot 2006. május 3-án a tulajdonában lévő VI.r. alperesi 600.000 Ft névértékű üzletrészt a II.r. alperesre, 2006. május 26-án a tulajdonában lévő III.r. alperesi 1.400.000 Ft névértékű üzletrészt a IV.r. alperesnek ajándékozta.

A 2003. novemberi, felperes és I.r. alperes közötti üzletrész átruházási szerződésekkel egyidőben, 2003. november 24-i keltezéssel, a felperes és az I.r. alperes között egy külön megállapodás is létrejött. Ez utal arra, hogy a perbeli alperesi korlátolt felelősségű társaságok üzletrészein kívül, további nyolc korlátolt felelősségű társaságban lévő üzletrészt is a felperes az I.r. alperesre átruházta.

A megállapodásban rögzítést nyert, hogy a felperesnél adóellenőrzés volt, s az nagyszegű adóhiányt tárt fel. A felperes üzletrészeire lefolytatandó végrehajtási eljárás elkerülése végett került sor ezért az üzletrész átruházási szerződések megkötésére. Az I.r. alperes kijelentette, hogy nem volt vételi szándéka az ügyletkötések során. Az üzletrészekhez szükséges vételárral nem rendelkezett. Kötelezte magát arra, ha a felperes adóhatósági ügye lezárul, szóbeli vagy írásbeli kérésre az üzletrészeket visszaszolgáltatja. A felek megállapodtak abban is, hogy a felsorolt üzletrészek tulajdonjogát az I.r. alperes vagy az eladónak, vagy az általa megjelölt személynek adja. A III.r. alperes kft.-ben lévő átruházott üzletrész visszaszolgáltatásának biztosítására egyúttal elidegenítési és terhelési tilalmat is kikötöttek.

A megállapodás tartalmazza a felperes arra vonatkozó nyilatkozatát is, miszerint az üzletrész átruházási szerződések megkötésekor, az érintett társaságok részére adott tagi kölcsön követeléseit harmadik személyekre engedményezte. Az I.r. alperes kötelezte magát, hogy az üzletrészek alapján gyakorolt szavazati jogával a felperes utasításainak megfelelően fog élni. A III.r. alperesi társaságban betöltött ügyvezetői tisztségéből a felperest nem fogja leváltani. Ha a felperes e tisztséget valamely kizáró ok miatt mégsem tölthetné be, az általa megjelölt személyt fogja ügyvezetőnek megválasztani.

A megállapodás 12. pontja szerint, ha valamely rendelkezés érvénytelenné nyilvánítására sor kerül, vagy valamely rendelkezés nem alkalmazható a továbbiakban, a megmaradt rendelkezések változatlanul hatályban maradnak.

A felperes a 2007. június 14-én benyújtott és többször módosított, végleges keresetében kérte annak megállapítását, hogy az I.r. alperessel 2003. november 21-én, illetve november 24-én megkötött, a III., az V., a VI., a VII. és a VIII.r. alperesi társaságok üzletrészére vonatkozó üzletrész átruházási szerződések színleltek, emiatt semmisek a Ptk. 207. § /6/ bekezdése értelmében.

Másodlagosan a szerződések semmisségét, a Ptk. 200. § /2/ bekezdése alapján, jóerkölcsbe ütközés jogcímén kérte megállapítani.

Kérte továbbá az I.r., valamint a II. és a IV.r. alperesek között a III.r. alperes üzletrészére 2006. február 28-án, illetve 2006. május 26-án, továbbá az I.r. és a II.r. alperesek között 2006. május 3-án a VI.r. alperes üzletrészére vonatkozó ajándékozási szerződések semmisségének megállapítását a Ptk. 114. § /3/ bekezdés d) pontja alapján. Állította, az említett jogügyletek elidegenítési tilalomba ütköztek, illetve az I.r. alperes nem volt tulajdonos, így ajándékozási szerződéssel az üzletrészek tulajdonjogának átruházására nem köthetett szerződést.

A felperes a szerződések semmisségének jogkövetkezményeként kérte a szerződéskötéseket megelőző állapot helyreállításának elrendelését a Ptk. 237. § /1/ bekezdése alapján: azaz, kérelme az üzletrészek felperesi tulajdonba adására, s valamennyi alperes ennek tűrésére kötelezésére irányult. Indítványozta az eljárásra illetékes cégbíróság megkeresését az eredeti tagsági jogviszonyra vonatkozó adatok cégjegyzékbe történő visszajegyzése végett.

Az I., a II. és a IV.r. alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I.r. alperes állította, hogy idősebb korára a saját ellátásának biztosítására, illetve unokáinak, a II. és a IV.r. alperesnek a támogatására kívánta megszerezni a perbeli üzletrészeket. A III.r.

alperesi társaságban lévő üzletrészért 2.700.000 Ft-ot fizetett. Állította, hogy az adóhatósági vizsgálatról nem tudott.

Viszontkeresetet is előterjesztett a 2003. november 24-i keltezésű külön megállapodás semmisségének megállapítása iránt, állítva annak jogszabályba, illetve jóerkölcsbe ütközése miatti semmisségét a Ptk. 200. § /2/ bekezdése alapján. Tagadta, hogy a megállapodást tartalmazó okiratot aláírta. Az ezzel ellentétes megállapítást tartalmazó, perbeli írásszakértői vélemény beszerzését követően azt adta elő, hogy a felperes részére rendszeresen üres papírokat írt alá. Saját kezű aláírása fölé így kerülhetett utóbb, tudta nélkül a megállapodás szövege.

A III., az V-VIII.r. alperesek kereseti ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a 2003. november 24-i keltezésű megállapodás nem jött létre.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Megállapította, hogy a 2003. november 21-én a III.r. alperes, valamint a VIII.r. alperes, 2003. november 24-én az V.r., a VI.r. és a VII.r. alperes üzletrészére létrejött üzletrész átruházási szerződések, továbbá az I.r. alperes és a II.r. alperes között a III.r. alperes üzletrészére 2006. február 28-án, a VI.r. alperes üzletrészére 2006. május 26-án, illetve az I.r. alperes és a IV.r. alperes között a III.r. alperes üzletrészére 2006. május 26-án megkötött üzletrész átruházási szerződések érvénytelenek.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az I.r. alperes viszontkeresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság útján megküldeni rendelte a jogerős ítéletet a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának a szükséges intézkedések megtétele céljából.

Határozatának indokolásában kifejezte: szükségesnek tartotta az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékok felülmérlegelését, mivel azokat az eljáró bíróság kirívóan, okszerűtlenül értékelte, egyes ténymegállapításait a bizonyítékok nem támasztják alá. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokolását is logikátlanak, ellentmondásosnak tartotta. Mindezek miatt tévesnek ítélte a felperes keresetének elutasítását, és az alperes viszontkeresetének való helyt adást.

Részletesen elemezte a rendelkezésre álló dokumentumok tartalmát, a meghallgatott tanúk vallomását. Megítélése szerint az

átruházásoknak ellentmondanak az okirati bizonyítékok, a 2003. november 24-i, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt megállapodás, az adóhatósági jegyzőkönyvek és határozatok, azok kézbesítésének igazolt körülményei, az üzletrész átruházások időpontja és körülményei. Az I.r. alperes bizonyítható módon egyik esetben sem fizetett vételárat. A valóságos ügyleti szándéka hiányára utal, hogy 2006-ban a felperes ingyen visszaszerezte egyéb, a jelen perrel nem érintett cégeknek a perbeliekkel egy időben, azonos módon átruházott üzletrészeit, változatlanul ügyvezetői pozícióban maradt. Az ítéletláta az ügyleti szándék hiányát látta igazoltnak a másodfokú ítéletben megnevezett két érdektelen tanú vallomásaival, továbbá az I.r. alperesnek a saját ügyleti akaratára vonatkozó életszerűtlen és ellentmondásos előadásával. Így az alperesek és az elsőfokú bíróság részéről is elfogultnak minősített két ügyleti tanú vallomása nélkül is a felperes elsődleges kereseti kérelmét megalapozottnak találta. Közte és az I.r. alperes között létrejött üzletrész átruházási szerződéseket a Ptk. 207. § /6/ bekezdése szerint színlelteknak, semmisseknek minősítette, mert az érintett feleknek bizonyítottnak nem volt ügyletkötési szándéka.

A másodfokú bíróság a felperes és az I.r. alperes közötti szerződések semmissége miatt, az I.r. alperes, valamint a II. és a IV.r. alperesek közötti, a megszerzett üzletrészek továbbértékesítésére létrejött átruházási szerződések érvénytelenségét is megállapította, a Ptk. 117. § /1/ bekezdésébe ütközésre, illetve a Ptk. 200. § /2/ bekezdésében foglaltakra utalással. Kifejtette: átruházással csak a dolog tulajdonosától lehet tulajdonjogot szerezni. Az I.r. alperes azonban a semmis szerződésekkel nem jutott üzletrésztulajdonhoz, a továbbértékesítéssel tulajdonjogot nem ruházhatott át.

A felperes további kereseti kérelmét, amely az érvénytelenség jogkövetkezményének levonására, a Ptk. 237. § /1/ bekezdése alapján, a szerződéskötést megelőzően fennálló helyzet visszaállítására irányult, a másodfokú bíróság ezzel szemben alaptalannak találta. Véleménye az volt: az üzletrész a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 121. § /1/ bekezdése értelmében a kft. tagját megillető tagsági jogok és a társaság vagyonából őt megillető hányad megtestesítője. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására ezért a Ptk. 237. § /1/ bekezdésének rendelkezései nem alkalmazhatók. A Gt. 9. § /2/ bekezdésének rendelkezéseiből következően az érvénytelenség jogkövetkezményeit a Gt., illetve a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) szabályai szerint kell levonni. A cégjegyzékbe bejegyzett adatok alapjául szolgáló okiratokat - így az üzletrész adásvételi szerződést is - mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg az érvénytelenséget peres eljárásban a bíróság jogerős

ítéletével meg nem állapította. A jogerős ítélet megszületéséig a cég a bejegyzett tagi összetétellel jogszerűen működik és a tagi összetételt érintő jogerős határozat cégjogi következményei is csak a jövőre nézve vonhatók le. E jogkövetkezmények levonása végett, a jogerős határozat alapján, a cégnek változásbejegyzési kérelmet kell benyújtania. A felperes tagsági jogviszonya visszajegyzésének elrendelésére a jelen eljárás keretei között ezért nincs jogszabályi lehetőség. A cég önkéntes jogkövetésének hiányában, a Ctv. 76. § /1/ bekezdése szerint, a cégbíróságnak hivatalból törvényességi felügyeleti eljárást kell indítania, a Ctv. 74. § /1/ bekezdés b) pontjára utalással, amely kimondja, ha a cégjegyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvénysértő, törvényességi felügyeleti eljárásnak van helye.

A másodfokú bíróság az alperesi cégek túrésre kötelezésére okot adó feltételeket nem tudott megállapítani a felperes keresete alapján. Úgy ítélte ugyanis, hogy nincsen olyan ítéleti rendelkezés, amely rájuk vonatkozna. Az esetlegesen velük szemben folytatandó törvényességi felügyeleti eljárás túrését már a jelen ítélet végrehajtására tartozó kérdésnek tekintette. Az alperesi cégekkel szembeni keresetet ez okból, az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelemmel együtt elutasította.

A viszontkeresetben megjelölt, a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt külön megállapodással kapcsolatban azt hangsúlyozta: az elsőfokú bíróság a 15. sorszámú jegyzőkönyvének 23. oldalán, a jogszabályoknak megfelelően tájékoztatta az I.r. alperest arról, miszerint neki kell bizonyítania, hogy a megállapodás tartalmával ellentétben, az ott rögzített nyilatkozatokat nem tette meg, illetve hogy az okirat úgy készült, hogy ő előzetesen üres papírt írt alá, és tudta nélkül került a szöveg az aláírása fölé. A másodfokú bíróság hangsúlyozta azt is, az I.r. alperes tájékoztatást kapott arra vonatkozóan is, hogy a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit neki kell viselnie. Az az I.r. alperes ennek ellenére a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Olyan bizonyítékot sem terjesztett elő, amely az elsőfokú bíróság által megállapított azt a tényt támasztotta volna alá, hogy a külön megállapodás aláírása véletlenül, akkor történt, amikor az üzletrész átruházási szerződéseket lapozta és aláírta. A másodfokú bíróság az említett megállapodás jóerkölcsbe ütközését sem tudta megállapítani. Az abban foglaltakat olyan tények elismerésének, kinyilatkoztatásnak tekintette, amely a felsorolt cégek üzletrész átruházásainak színleltségét igazolja. Kifejtette, egy szerződés jóerkölcsbe ütközése akkor állapítható meg, ha a szerződés tárgya, az a cél, amelyet a szerződéssel a felek el kívánnak érni, a szerződés joghatása az általánosan elfogadott társadalmi erkölcsi értékeket sérti. A másodfokú bíróság szerint a viszontkeresetben megjelölt megállapodás ilyen joghatás kiváltására, megszüvegezése szerint sem alkalmas. Ha az abban foglaltak a valóságnak

megfelelnek, nem az adott megállapodás ütközik jóerkölcsebe, hanem a hivatkozott üzletrész átruházási szerződések. Azok színleltségét, az adós vagyonának a végrehajtás alóli elvonását, s az ezekkel kapcsolatos - egyébként szankció nélküli, de jogszerűen nem is szankcionálható - I.r. alperesi kötelezettség-vállalásokat e megállapodás csak deklarálja.

Az ítélet tábla az I.r. alperes viszontkeresetének helytadó ítéleti rendelkezés megváltoztatását, és a viszontkereset elutasítását a fentiekkel indokolta.

Az I.r. alperes a határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelmében, elsődlegesen kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Másodlagosan indítványozta a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az eljárt bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását.

Beadványának tartalma szerint arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Pp. 206. § /1/ bekezdését sérti, mivel a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelve, továbbá a Ptk. 207. § /6/ bekezdését és a Ptk.200.§ /2/ bekezdését is megsértve állapította meg a keresetben megjelölt üzletrész átruházási szerződések színleltségét. Állította, hogy a III.r. alperes egyetlen vagyonának, egy ingatlannak a felperes részére történt értékesítése, a III.r. alperes felé fennálló tagi hitelek engedményezése miatt, a felperes tulajdonában álló termelőföldnek nagy számára, a hozzátartozóval kötött fedezetelvonó szerződés szabályaira tekintettel, az adóvégrehajtás megindítása hiányában okszerűtlen az a megállapítás, hogy a felperesnek és az I.r. alperesnek nem volt valóságos ügyletkötési szándéka. Az I.r. alperes hangsúlyozta, a maga részéről nem történt színlelés.

Kifejtette, a felperesi keresetnek helyt adás téves a viszontkeresetében megjelölt, 2003. november 24-i megállapodás semmissége miatt is. Állította, jogszabályba ütköznek az üzletrészek visszaszolgáltatására, az elidegenítési és terhelési tilalomra, a tagsági jogok felperes útmutatásai szerinti gyakorlására, az érintett korlátozott felelősségű társaságokkal szembeni tagi kölcsönök engedményezésére vonatkozó, e megállapodás szerződéses kikötései. Hivatkozott a jóerkölcsebe ütközésére is, utalva a felperes arra vonatkozó elismerésére, hogy a megállapodás a jog kijátszásához szolgált eszközül.

Az I.r. alperes változatlanul állította, hogy az említett megállapodást nem ő írta alá, annak megkötésére irányuló szerződéses akarata hiányzott. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 4. § /4/ bekezdésében foglaltak, ellenére, a felperes által kötött szerződések semmisségét, a felperes saját felróható magatartására hivatkozása alapján állapította meg.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérte. Vitatta az I.r. alperes által állított anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján, a határidőben előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. A Pp. 273. § /5/ bekezdése alapján figyelmen kívül hagyta az I.r. alperes által, a felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően előterjesztett felülvizsgálati kérelem kiegészítésben foglaltakat.

A Kúria megállapította, hogy a támadott határozat, az alábbiakra tekintettel, nem sérti azokat a jogszabályokat, amelyeket az I.r. alperes megjelölt.

A Pp. 206. § /1/ bekezdése szerint, a bíróság a tényállást a felek előadásának, illetve a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A Kúria következetes joggyakorlata szerint - amely a BH.2002.29 számon közzétett eseti döntésben is kifejeződik - a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye. Az a körülmény, hogy a másodfokú bíróság a megelőzően ismertetett Pp. 206. § /1/ bekezdésének szabályait megtartva, a bizonyítékokat nem az értékelést sérelmező fél javára értékelte, a bizonyítékok újraértékelésére alapul nem szolgálhat. A másodfokú ítélet a 12-15.oldalon részletesen felsorolja mindazokat az okiratokat, illetve ismerteti azok tartalmát, amelyek alapján okszerűen a felperesi keresetben megjelölt üzletrész átruházási szerződések színleltségére kellett következtetni. Az ítéeltábla részletesen elemezte a határozatában a tanuk vallomását, számot adott arról, hogy mely tanukat, és miért tekintett kétséget kizáróan érdektelennek, és kik voltak azok a meghallgatott személyek, akiknek vallomását ellentmondásos előadásuk, vagy egyéb, a felekkel fennálló kapcsolatuk miatt nem vett figyelembe. Olyan tény, körülményt az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében nem adott elő, amely a korábbi eljárás során értékelést ne nyert volna, vagy amely a másodfokú bíróság által meggyőződése szerint értékelt egyéb bizonyítékokkal egybevetve ellentétes ténymegállapításhoz, illetve jogi következtetések levonásához vezetett volna.

A Kúria a viszontkeresetben megjelölt, 2003. november 24-i külön megállapodás Ptk.200.§ /2/ bekezdése szerinti jogszabályba, illetve jóérkölcsebe ütközését sem tudta megállapítani. A másodfokú bíróság által e megállapodás alakjára és tartalmára vonatkozóan kifejtettekkel maradéktalanul egyetértett. A Pp. 164. § /1/ bekezdése alapján az állításai bizonyítatlanságának jogkövetkezményeit az I.r. alperesnek kell viselnie. A teljes

bizonyító erejű magánokirattal szemben ugyanis nem tudta kétséget kizáróan igazolni, hogy a kérdéses okiraton nem a saját aláírása szerepel, és azt sem, hogy az aláírást megelőző szöveg tartalma utóbb, tudta nélkül került rögzítésre. Egyetértett a Kúria abban is az ítéletábrával, hogy a megállapodás deklarálja az üzletrész átruházási szerződések színlelt jellegét. E tények rögzítése miatt a jóerkölcsbe ütközés nem az adott megállapodással, hanem az üzletrész átruházásokkal kapcsolatosan merülhet csak fel.

A 2003. november 24-i külön megállapodás I.r. alperes által sérelmezett kikötései az alábbiak miatt nem ellentétesek a jogszabályi előírásokkal.

A Ptk. 200. § /1/ bekezdése szerint a polgári jogviszonyokban a szerződések tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. Az a körülmény, hogy az említett megállapodás 4. pontja az üzletrészek visszaszolgáltatási kötelezettségét írja elő, nem jelenti a visszavásárlási jog kikötését, így a Ptk. 374. § /1/ bekezdésének alkalmazása, illetve megsértése fel sem merülhetett. A visszaszolgáltatás fogalmilag nem azonos a visszavásárlással. Annak alapjául - mint a perbeli esetben is - nemcsak visszavásárlási jog kikötését tartalmazó szerződés szolgálhat.

A 2003. november 24-i külön megállapodásból kitűnik az is, hogy a III.r. alperes üzletrészének átruházására tekintettel került sor az elidegenítési és terhelési tilalom kikötésére. Ez a Ptk. 114. § /2/ bekezdésében foglaltaknak megfelelt, hiszen ezzel kívánta biztosítani a felperes a megállapodás 4. pontjában kikötött, az I.r. alperest terhelő, anyagi ellenszolgáltatás nélküli visszaszolgáltatási kötelezettség teljesítését.

A Kúria azt sem tartotta a Gt. szabályaival összeegyeztethetetlennek, hogy az I.r. alperes vállalta, miszerint a szavazati jogát a felperes utasításainak megfelelően fogja gyakorolni. Ez a kettejük közötti viszonyra tartozik. A Gt. 121. § /1/ bekezdése alapján a társasággal szemben a tagsági jogokat az üzletrész tulajdonosa, azaz az I.r. alperes volt köteles gyakorolni. A társaság számára közömbös, hogy e jog mikénti gyakorlásának mi az oka, esetleg a felperessel történt megállapodás, vagy más megfontolás.

A megállapodás 12. pontjában írtakra tekintettel nincs jelentősége annak sem, ha esetleg valamely tagi kölcsön engedményezésére - ténylegesen - kívül álló harmadik személy részére nem került sor. Az egész szerződés érvényességére e körülmény a felek megállapodása alapján nem hat ki. Részleges érvénytelenség esetén is, az érintett részt meghaladó kikötéseket a maguk számára irányadónak tartották.

A Kúria mindezekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet sem a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó Pp. 206. § /1/

bekezdését, sem a színlelt szerződések semmisségére vonatkozó Ptk. 207. § /6/ bekezdését, sem a jogszabályba ütköző, illetve jóerkölcsbe ütköző szerződés semmisségére vonatkozó Ptk. 200. § /2/ bekezdését nem sérti. Megállapította továbbá a másodfokú bíróság ítéletének indokolásából, hogy a 2003. november 21-i III.r. alperesi üzletrésznek, illetve VIII.r. alperesi üzletrésznek, továbbá a 2003. november 24-i az V., VI. és VII.r. alperesi üzletrésznek az átruházására kötött szerződések a felperes és az I.r. alperes között jöttek létre. A másodfokú bíróság ítéletének rendelkező részében a szerződést kötő felek tévesen - mint I. és III.r. alperesek - kerültek feltüntetésre. Tévesen került továbbá megjelölésre az I.r. és a II.r. alperes között a VI.r. alperes üzletrészének átruházására vonatkozó szerződés kelte is. A Kúria ezért a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján azzal hagyta fenn hatályában a jogerős ítéletet, hogy ezeket az elírásokat kijavította.

Figyelemmel arra, hogy az I.r. alperes felülvizsgálati kérelme mind a felperesi keresetben megjelölt üzletrészekkel, mind a vizontkeresetben hivatkozott 2003. november 24-én kelt megállapodással kapcsolatos jogerős döntést támadta, a felülvizsgálati eljárás pertárgyértéke 11.200.000 Ft volt. A Kúria erre tekintettel rendelkezett a felperes jogi képviselőjének munkadíjából álló, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdése alapján megállapított mértékű jogi képviseleti munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megtérítéséről, a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdés alkalmazásával.

Az I.r. alperest kötelezte továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, a felülvizsgálati pertárgyértékhez igazodó eljárási illeték megtérítésére, az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény 59. § /1/ bekezdése, illetve a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján.

Budapest, 2013. április 16.

Dr.Bodor Mária sk.a tanács elnöke, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes
sk.előadó-bíró, Dr.Csóke Andrea sk.bíró